

AGÈNCIA CATALANA DE L'AIGUA
Provença, 204-208. Barcelona
Sr. Jordi Agustí i Verges

Assumpte: Segones al·legacions al projecte de Decret del Pla de gestió del districte de conca fluvial de Catalunya per al període 2016-2021 i al Programa de mesures del Pla de gestió del districte de conca fluvial de Catalunya per al període 2016-2021

En Llorenç Pascua Subiranas actuant en nom i representació de la IAEDEN-Salvem l'Empordà, associació amb NIF G-17098534 i domicili social al C/ Sant Vicenç, 30 1er 17600 Figueres compareix i com millor procedeixi en dret,

EXPOSA

Que l'entitat i la plataforma que representa té com a objectius l'estudi, la defensa i la conservació del medi ambient i del territori.

Que com sigui aquests objectius interessin al bé comú i com a tal estan reconeguts a l'article 45 de la Constitució Espanyola.

Que la Sala Segona del Tribunal Suprem, en sentència dictada el 30 de novembre de 1990, en vista el recurs del sumari 12/85 de la Secció Tercera de la Audiència Provincial de Barcelona, reconegué el dret a gaudir del medi ambient com a dret fonamental dels ciutadans espanyols.

Aquesta entitat defensa que "la integració de la conservació de la natura en el procés de presa de decisions socioeconòmiques és indispensable, i que hi ha una clara interdependència entre el manteniment de la integritat dels sistemes naturals i culturals i la provisió d'opcions socials i econòmiques atractives i amb futur. No es podrà avançar cap a la sostenibilitat si no s'assoleix una relació equilibrada entre les necessitats socials, l'activitat econòmica i el funcionament dels ecosistemes, que proveeixen els serveis ambientals essencials, dels quals depèn no sols la qualitat de vida, sinó fins i tot la pròpia existència humana" (Josep Mª Mallarach a Revista de Girona).

Que hem consultat el projecte de decret i volem fer les següents al·legacions.

EXPOSA

Aquesta Agència ha presentat un projecte de Decret del Pla de gestió del districte de conca fluvial de Catalunya per al període 2016-2021 i la proposta d'acord per aprovar el Programa de mesures del Pla de gestió del districte de conca fluvial de Catalunya per al període 2016-2021.

A mitjans de juliol es van presentar unes al·legacions a aquest Pla i al Programa de mesures que ara es complementen amb els següents temes importants:

- 1- Assignació i reserva de recursos en els diferents sistemes.
- 2- Els cabals transvasats del riu Ter i el Compromís pel Ter.
- 3- Criteris en l'atorgament de concessions i autoritzacions
- 4- Criteris en l'atorgament d'autoritzacions d'obres
- 5- Gestió dels sistemes de sanejament i DSU
- 6- La manca de transparència i del bon govern.

Així, doncs, i atesa l'extensió de la nova normativa es presenten unes segones al·legacions a l'esmentat Projecte:

Article 26 Dotacions per a usos agropecuaris

Article 26.1

Aquest articulat fa referència tan sols a "concessions" i per coherència jurídica i lògica tècnica, es sol·licita que aquests criteris també s'apliquin a les "autoritzacions" d'aprofitaments (cabals < 7000 m³/any) i per tant es modifiqui aquest articulat recollint aquesta especificació. En el supòsit que no s'accepti aquesta modificació proposada, es sol·licita que es fixin també ràtios per a les autoritzacions d'aprofitaments.

Per altra banda, a la taula de dotacions hi ha inexactituds entre els punts i les comes de les dotacions fixades per la qual cosa aquestes són incoherents.

Article 26.3

Aquest articulat fa referència tan sols a "concessions" i per coherència jurídica i lògica, tècnica es sol·licita que aquests criteris també s'apliquin a les autoritzacions d'aprofitaments (cabals < 7000 m³/any) i per tant es modifiqui aquest articulat recollint aquesta especificació. En el supòsit que no s'accepti aquesta modificació proposada, es sol·licita que es fixin també ràtios per a les autoritzacions d'aprofitaments.

Per altra banda, a la taula de dotacions hi ha inexactituds entre els punts i les comes de les dotacions fixades per la qual cosa aquestes són incoherents.

Article 29. Assignació i reserva de recursos al sistema Muga

Article 29.1

El redactat d'aquest articulat és esbiaixat i falta a la veritat. La dotació per a abastament de la població està plenament garantida en qualsevol tipologia d'any hidrològic, per tant l'articulat que ve a continuació en el Projecte de Decret referent a l'abastament de la població està plenament garantit.

Article 29.2

En aquest articulat s'estan assignant cabals a usos de reg. Al respecte, cal fer esment que l'assignació i reserva de recursos s'ha de realitzar complint escrupolosament la Llei d'aigües, i cal recordar que els cabals de manteniment són una restricció d'ús a excepció de l'abastament tal i com disposa l'article 59.7 del text refós de la Llei d'aigües. Així, doncs, l'assignació

prioritària són els usos d'abastament per a la població, l'assignació segona els cabals de manteniment i el tercer i següents el que estableixi el Pla de gestió als diferents usuaris.

S'observa que els cabals de manteniment han rebut una assignació de 5 hm³ que corresponen a una mitja de 160 l/s anual la qual cosa és una xifra absolutament ridícula i que en varies ocasions ha suposat l'assecament de varis quilometres de la llera de la Muga. Tanmateix, aquest valor no està recolzat per cap estudi científicotècnic com seria preceptiu d'acord amb la normativa de planificació hidrològica (article 26 de la Llei 10/2001) i dista en més del 100% del valor de 11,3 hm³ que està establert en l'actual Pla sectorial de cabal de manteniment de l'any 2006 que ara es vol derogar.

I com es va fer esment en les primeres al·legacions torna a sobtar el paper que juguen els assessors jurídics de l'ACA ja que un fet tan evident d'incompliment de l'article 59.7 és obviat amb total impunitat.

Així, doncs, es sol·licita que es modifiqui l'articulat en el sentit que s'assignin per ordre de prioritats 11 hm³ per a abastament de la població, 11,3 hm³ per al cabal de manteniment i la resta per a la resta d'usos que inclou el reg (sempre i quan els usuaris disposin de la preceptiva "concessió").

Per altra banda, i respecte al que enuncia l'articulat de reduir les reserves destinades al cabal de manteniment quan les reserves es situïn per sota del 60% reproduïm les al·legacions presentades a l'article 17.4 ja que tenen el mateix fonament:

L'exigència del compliment dels caudals ecològics s'ha de mantenir a tots els sistemes d'explotació amb l'única excepció de l'abastament i, per tant, en cap cas és pot modificar temporalment ni disminuir la seva quantia pels interessos privats i lucratius dels *lobbys* que participen a les comissions de desembassament. En tornem a trobar en el mateix cas d'abans, de que serveixen els seus assessors jurídics?

En aquest aspecte cal fer referència a l'antidemocràtic sistema de participació vigent fins ara a partir de les Comissions de desembassament, on la majoria dels representants corresponen a interessos lucratius del sector de l'aigua amb poder i capacitat d'influència en les decisions. Aquest segrest de les decisions de la gestió de l'aigua aigües avall dels embassaments és clarament visible en les representacions actuals de les comissions de desembassament.

La Comissió de desembassament no té assignades funcions de la modificació de cabals de manteniment. Se li atorguen més funcions de les que li pertocuen per l'actual Decret 153/2012, de 20 de novembre. La Comissió si vol pot proposar, no aprovar, modulacions en els usos de l'aigua, però en cap cas del cabal de manteniment que són fixats, i només modificables, per llei i no per una Comissió de desembassament, on hi ha representats en excés els *lobbys* de l'aigua amb clars interessos lucratius respecte a altres tipus d'usuaris.

Si es volen modular els cabals de manteniment s'ha de fer per llei a partir del Pla especial de Sequera i fonamentar-se amb la normativa de planificació hidrològica de fixació de cabals de manteniment amb els corresponents estudis científicotècnics i amb les directrius tècniques de la Comissió europea (Guia document n^a 31-Any 2015). Així, doncs, es sol·licita la retirada immediata d'aquesta part de l'articulat 29.3. La perversió d'aquest articulat queda posada de manifest pel fet que no defineix ni concreta res de la modulació deixant a la lliure decisió i indeterminació els valors de cabal de manteniment que realment s'aplicaran a la realitat fet que incompleix l'article 62 de la Llei 19/2014.

Reiterar que cal modificar l'actual funcionament actual de les Comissions de desembassament, caracteritzat per ser molt poc democràtic i molt poc transparent. A més, no hi ha desenvolupat cap reglament intern de funcionament per a prendre les decisions finals dels cabals a desembassar. Alhora, tampoc hi ha cap resolució administrativa ni sistema administratiu per recórrer les decisions preses i, si és adient, poder demanar les responsabilitats que pertocuin. Aquesta manca de transparència en el funcionament de les Comissions de desembassament i de les seves decisions finals executables és un dels punts que requereix, i per tant sol·licitem, que s'actui ja que és vital pels trams baixos de la Muga i del Ter.

Tanmateix, finalment fer esment, que sobta que en aquest Pla, al contrari de l'anterior, s'ha obviat especificar un articulat específic de la previsió d'actuacions per a la obtenció de recursos addicionals al sistema com era la millora de l'eficiència dels sistemes de regatge agrícola, la reutilització dels efluent de les EDAR's de Figueres i Roses la qual cosa sorprèn ja que un Pla de gestió és per aportar solucions (com serien aquestes) no per inhibir-se i limitar-se a eliminar el cabal de manteniment per "solucionar el problema de les reserves". Així, es sol·licita la inclusió d'aquestes mesures en el projecte de Decret i en el Programa de Mesures.

Article 31. Assignació i reserva de recursos al sistema Ter- Llobregat

Per a abastament de la població es destinen 355 hm³, dels quals 320 hm³ per a l'abastament al conjunt del sistema regional de Barcelona (segons la Memòria del Pla a parts pràcticament iguals entre els orígens del Ter i del Llobregat, és a dir 160 hm³ cadascun però veurem més endavant que aquesta afirmació no s'ajusta a la realitat). El primer que cal fer esment és que cal tractar les dues conques d'una manera diferenciada i per tant assignar valors d'assignació i reserva a cada conca separatament.

Les al·legacions a aquest articulat respecte a l'assignació de cabal de manteniment i la seva reducció en cas de que les reserves es situïn per sota el 60% són les mateixes que les especificades a l'article 29 amb l'única variació dels valors assignats i per tant la sol·licitud és anàloga a l'anterior. Així, pel cabal de manteniment es reserva un volum de 100 hm³ que correspon a una mitja de 3,1 m³/s quan el Pla sectorial de l'any 2006 que ara es vol derogar en preveia 116,6 hm³.

En la memòria del Pla es preveuen regles d'explotació coordinada per a recursos d'aigües subterrànies. Tanmateix no hi ha res especificat per a les aigües superficials la qual cosa es considera una deficiència important i bàsica. La producció d'aigua en alta d'ATLL concessionària no està regulada normativament sinó que es va fixar al Plec de Prescripcions tècniques de la xarxa d'abastament en alta Ter-Llobregat i concretament en el capítol quart del Règim de funcionament de les diferents estacions de tractament en funció dels estats dels embassaments, és a dir es van fixar en la concessió d'explotació d'ATLL concessionària, SA.

Aquesta és una deficiència molt important perquè les regles d'explotació són criteris que han d'estar regulats normativament de forma transparent i clara. Tan sols evidenciar la manca de transparència d'aquesta administració hidràulica ja que aquests criteris del contracte de la concessió no estan ni difosos, ni explicats ni penjats ni a la pàgina WEB de l'ACA ni d'ATLL la qual cosa mostra l'opacitat d'un factor clau en tot el transvasament del Ter.

En aquest Plec de Prescripcions tècniques es fixa el següent:

CAPÍTOL QUART. RÈGIM DE FUNCIONAMENT DE LES DIFERENTS ESTACIONS DE TRACTAMENT EN FUNCIÓ DE L'ESTAT DELS EMBASSAMENTS

En primer lloc, per a cadascuna de les plantes de tractament incloses al perímetre de la concessió es defineixen els cabals de producció mitjans segons l'estat hidrològic (el qual es defineix segons el volum dels embassaments):

PLANTES SUBMINISTRADORES DISPONIBLES (m ³ /s)						
ÀMBIT INICIAL ATLL						
Estat hidrològic	Nivell que defineix cada estat (en %)*	ETAP Ter	ETAP Ahrera	ITAM El Prat	ITAM Tordera	ETAP Solsonès (La Llosa del Cavall)
Humit		5,71	1,59	0,22		0,19
Normal	75,0%	5,07	1,43	0,76		0,19
Alerta	50,0%	4,12	1,11	1,74	0,44	0,19
Emergència	25,0%	1,90	0,79	1,90	0,63	0,19

(1) Cada estat es manté mentre el % és superior al del nivell immediatament següent.

D'altra banda, també es defineixen altres característiques de producció de les plantes de tractament, com ara el cabal màxim instantani, el volum màxim anual i el volum mínim de producció per a les ITAM.

1. Planta de Tractament del Ter

Cabal instantani màxim: 8 m³/s.

Volum màxim anual: 166 hm³/any (obtingut segons el criteri de descomptar dels 240 hm³/any actualment concessionats els volums màxims procedents de dessalinització).

2. Planta de Tractament del Llobregat

Cabal instantani màxim: 3,4 m³/s.

Volum màxim anual: 90 hm³/any.

3. ITAM del Prat

Cabal instantani màxim: 2 m³/s.

Volum màxim anual: 60 hm³/any.

Volum mínim d'operació contínua: 20.000 m³/dia.

4. ITAM de la Tordera

Cabal instantani màxim: 0,66 m³/s.

Volum màxim anual: 20 hm³/any.

Volum mínim: 0 m³/s.

5. Llosa del Cavall

Cabal instantani màxim: 0,2 m³/s.

Volum màxim anual: 6 hm³/any.

Plantejament del protocol de recurs hídric en l'àmbit de referència

Des del punt de vista econòmic, l'ús d'aigua de mar és l'opció més desfavorable possible, però hi ha dues situacions que no s'han d'obviar *a priori* i que poden influir en la presa de decisions sobre la posada en marxa o no de la dessalinització.

Una és l'obligatorietat, o no, de garantir uns cabals ambientals mínims (fora de les situacions de sequera), sobretot pel que fa a l'aigua provinent del riu Ter. L'altra és l'augment de garantia dels embassaments. Aquestes situacions fan que s'hagi d'arribar a un equilibri entre el cost econòmic (ús de la dessalinització) i el cost ambiental (augment del risc de desabastament).

Tenint en compte el que s'ha indicat abans, es planteja un llindar d'activació de les ITAM en funció del percentatge de volum dels embassaments i del mes de l'any en què ens trobem:

Mes	Volum embassat (%)
Gener	75
Febrer	75
Març	75
Abril	80
Maig	80
Juny	80
Juliol	75
Agost	75
Setembre	70
Octubre	70
Novembre	70
Desembre	70

Des del punt de vista operatiu, cal tenir en compte que és més eficient una posada en marxa progressiva modular de la dessalinitzadora que una estratègia d'aturada-engegada, atesos els costos econòmics dels possibles danys irreversibles en les membranes, així com una posada en marxa en bloc de tres *racks*, a partir d'un d'inicial, separats entre si una setmana.

Tenint en compte això, es justifica el funcionament de la ITAM del Prat amb un volum mínim d'operació contínua per a anys humits i normals, i un increment progressiu de la seva producció en anys d'alerta o emergència per sequera. En canvi, la ITAM de la Tordera podria quedar aturada en anys humits i normals.

Amb aquests supòsits, el plantejament general de cabals i produccions de plantes segons el tipus d'any és:

1. Any humit:

Volum total $240 \text{ hm}^3 = \text{Volum Ter } 60 \text{ hm}^3 + \text{Volum Llobregat } 30 \text{ hm}^3 + (\text{Dessalinització i Llosa})$

2. Any normal:

Volum total $240 \text{ hm}^3 = \text{Volum Ter } 130 \text{ hm}^3 + \text{Volum Llobregat } 60 \text{ hm}^3 + (\text{Dessalinització i Llosa})$

3. Any d'alerta:

Volum total $240 \text{ hm}^3 = \text{Volum Ter } 115 \text{ hm}^3 + \text{Volum Llobregat } 50 \text{ hm}^3 + (\text{Dessalinització i Llosa})$

4. Any d'emergència:

Volum total $165 \text{ hm}^3 = \text{Volum Ter } 60 \text{ hm}^3 + \text{Volum Llobregat } 30 \text{ hm}^3 + (\text{Dessalinització i Llosa})$

És a dir, per a anys humits ja s'observa que hi ha certa incoherència perquè la suma dels diferents factors no és coherent. Per anys normals, d'alerta i d'emergència ja s'observa que els cabals derivats del riu Ter són el doble que el del Llobregat la qual cosa és contradictori amb el que s'esmenta a la Memòria del Pla. També hi ha contradiccions perquè per una banda s'especifica que el volum màxim de la planta del Ter és de 166 hm^3 però per altra banda, el valor màxim de la taula anterior és de 130 hm^3 .

De la informació del Plec de condicions en destaca el fet que s'esmenta que l'aigua de mar és l'opció més desfavorable des del punt de vista econòmic. A la pràctica al Plec no hi cap estudi de costos ni danys ambientals per la qual cosa sembla una afirmació i un criteri de decisió "molt alegre" com demostrarem més endavant. Però veritablement quina és la realitat del transvasament, de les dessaladores i del **compromís pel Ter** que va assumir aquesta ACA? Com a recordatori esmentar que a la pàgina WEB de l'ACA encara hi ha un apartat del compromís pel Ter amb dades obsoletes del riu (abans cada any s'actualitzaven si ho fessin estaria bé, almenys seria indicatiu que encara algú hi pensa) i bones voluntats (cada vegada amb més retallades del seu contingut des de la seva creació) que no s'han concretat en res. El compromís pel Ter, tenia per objectiu reduir progressivament la derivació d'aigües superficials del riu Ter en funció de la posta en funcionament de les dessaladores i d'aportació de nous recursos. Així, a l'any 2012 es preveia un transvasament de 130 hm³ i l'any 2015 de 115 hm³ (dades de la pròpia ACA).

De l'anàlisi de les actes de la comissió de desembassament de l'últim any cal fer esment de varis aspectes significatius:

- 1- L'any que hi hagut menys transvasament del riu Ter ha estat a l'any 2010 i 2011 amb 141 i 143 hm³.
- 2- No es compleix el cabal acordat en la Comissió de desembassament (sessió d'octubre de 2014) per a ATLL (87,8 hm³ front a 85,4 hm³ previstos) i no es compleix el cabal acordat en la Comissió de desembassament (sessió d'abril de 2015) per a ATLL (87,4 hm³ front a 82 hm³ previstos). Així, doncs, en l'últim any el volum derivat per ATLL concessionària ha estat de 175,2 hm³ i per tant superior al màxim establert en 166 hm³ en Plec de Prescripcions Tècniques. Però, què diu l'ACA i el conseller Vila a la nota de premsa del passat 24 d'abril (més ben dit pamflet publicitari sense fonament)?

"El conseller de Territori i Sostenibilitat, Santi Vila, ha destacat aquest matí a Girona que el Govern de la Generalitat de Catalunya "ha fet més pel riu Ter en el darrer bienni que en 20 anys", en el marc de la presentació del mural reivindicatiu del riu Ter a la capital gironina, on ha estat acompanyat pel director de l'Agència Catalana de l'Aigua, Jordi Agustí, i l'alcalde de Girona, Carles Puidemont, entre d'altres autoritats."

"Vila ha destacat que des de 2013, arran del nou contracte de concessió de la xarxa Ter-Llobregat, "s'han limitat les extraccions d'aigua del riu Ter cap a l'àrea de Barcelona fins a un màxim de 166 hm³/any"

És a dir, a la realitat s'incompleix el Plec de Prescripcions Tècniques i encara hi ha la poca decència de fer declaracions i de fer notes de premsa d'aquest estil. Però que succeeix amb les dessaladores? Serveixen per reduir els cabals del riu Ter?

- 3- L'ITAM del Llobregat ha produït aquest darrer any 1,7 hm³ i l'ITAM de la Tordera 5,7 hm³. Cal recordar que l'ITAM del Llobregat té una capacitat de producció de 60 hm³ i l'ITAM de la Tordera de 20 hm³ la qual cosa evidencià que l'ITAM del Llobregat està pràcticament aturada i la de la Tordera infrautilitzada.
- 4- Com a conclusió evident queda el fet que s'estan derivant volums del riu Ter superiors a l'establert al Plec de Prescripcions i que les dessaladores estan pràcticament aturades en comparació a la capacitat de producció que tenen.

Davant d'aquesta situació hom pregunta qui en surt beneficiat d'aquesta situació i la resposta és molt clara "ATLL Concessionària SA", és a dir "ACCIONA". Des d'un punt de vista estrictament d'economia comptable monetària és més barat derivar aigua del Ter que desalinitzar i per tant això implica a final any més guanys per a l'empresa tot i que en surti perjudicada tota la conca donant, és clar que a Acciona això, ni hi pensa, ni li preocupa i a la direcció de l'ACA pel que sembla tampoc. S'entén que aquesta ATLL concessionària està controlada i revisada per algun departament-responsable de l'ACA? Realment és així? Perquè aquest tracte de favor, i de prevaricació, en l'atorgament de cabal del riu Ter a Acciona? Sol·licitem que el màxim responsable de l'ACA ens ho expliqui en la resposta a aquestes al·legacions.

El transvasament del Ter va ser aprovat a l'any 1959 (Llei 15/1959, de 11 de maig) que convalida amb força de Llei el Decret del Ministeri d'Obres Públiques de 14 de novembre de 1958 sobre l'abastament d'aigua potable a la ciutat de Barcelona.

Aquesta Llei preveia que dels cabals regulats es destinarien preferentment 1 m³/s a l'abastament de Girona, poblacions de la conca i la Costa Brava, un cabal mínim aigües avall del Pasteral en el riu de 3 m³/s al seu pas per Girona i els cabals necessaris per al reg de la zona regable del Baix Ter. L'articulat del transvasament esmentava "La preferència esmentada no serà obstacle per a que, mentre existeixin sobrants d'aigua no utilitzats, puguin ser utilitzats eventualment en finalitat diferents de l'esmentada preferència".

Tot seguit s'esmentava que "Dels cabals sobrants del riu Ter, una vegada deduïts els reservats en el paràgraf anterior, podran derivar-se, com a màxim, per a l'abastament de Barcelona i poblacions de la seva influència fins un cabal de 8 m³/s".

Aquí és important assenyalar el següent: El 3 m³/s que esmenta la Llei en el riu en el seu pas per Girona no són un cabal de manteniment ni és casualitat que es determinés a Girona. A l'any 1959, aquest concepte de cabal de manteniment no existia. El valor d'aquest cabal ve determinat per les expropiacions que es van realitzar a tots els aprofitaments hidroelèctrics situats aigües avall del Pasteral en els quals els van expropiar els cabals concessionals de què disposaven reduint-los a 3 m³/s, és a dir tots els aprofitaments hidroelèctrics des del Pasteral fins a Flaça tenen un cabal concessional de 3 m³/s. La majoria estan situats abans de Girona per la qual cosa es va voler garantir que en la major part del tram circulessin 3 m³/s.

L'article 12.2 de la Llei 10/2001, de 5 de juliol, del Pla Hidrològic Nacional preveu que tot transvasament es basarà en principis de garantia de les demandes actuals i futures de tots els usos i aprofitament de la conca donant, incloses les restriccions ambientals sense que pugui veure's limitat el desenvolupament de la conca. Com a principi rector, l'article 22, pels transvasaments previstos en la llei, preveu la creació d'una cànon de transvasament com a compensació de caràcter ambiental a les conques donants.

Així, doncs, de tot plegat la realitat és la següent:

Per a l'abastament de Girona, poblacions de la conca i Costa Brava es segueixen necessitant de l'ordre 1 m³/s, per a les centrals hidroelèctriques de la conca del Baix Ter 3 m³/s i per al regadiu el que sigui necessari. Els responsables de l'Agència, fins ara, han anat excusant-se que per Girona (d'una forma rocambolosa, per quadrar el números, han utilitzat la sèquia Monar + Ter) en la major part de l'any s'assegura que passen 3 m³/s. El primer que cal observar és que si passen 3 m³/s per Girona, vol dir, com succeeix a la realitat, que tots els trams afectats pels aprofitaments hidroelèctrics des del Pasteral fins Flaça, és a dir varies desenes de quilometres de riu Ter, queden amb cabals sota mínims i irrisoris. Els aprofitaments hidroelèctrics segueixen captant els cabals que circulen pel riu (o sigui els 3 m³/s que es deixen anar del Pasteral) ja que no tenen cabal de manteniment imposat i per altra banda és un cabal que la llei del transvasament establí. Així, doncs, a la pràctica veiem que el cabal sacrificat des del Pasteral fins a la desembocadura és el cabal de manteniment que és pràcticament inexistent en els trams afectats per la detracció de cabal.

Atenent al que disposa l'article 12.2 de la Llei 10/2001 queda clar que s'està incomplint la garantia de les demandes actuals i futures de tots els usos de la conca donant, incloses les restriccions ambientals les quals són les s'estan sacrificant.

Si analitzem els danys ambientals que provoca el transvasament del riu Ter tindrem una idea clara dels costos ambientals que suposa (aquí hauríem de afegir els costos socials però en aquest cas són de difícil quantificació).

Avaluació dels danys ambientals del transvasament del riu Ter.

El reial Decret 670/1013, de 6 de setembre preveu i especifica la realització dels criteris de valoració de danys al domini públic hidràulic. Així, per derivacions d'usos consumptius la valoració del dany es determina pel volum i un cost unitari. Aquest cost unitari per resolució TES/1740, de 25 de juny de l'Agència Catalana de l'Aigua va ser establert en 0,36 €/m³.

Així, doncs, els danys ambientals del transvasament són:

Valor màxim anual = 166 hm³/any

Cost unitari= 0,36 €/m³

Valoració dels danys ambientals = 166.000.000 m³/any x 0,36 €/m³

Valoració dels danys ambientals a l'any = 59.760.000 euros

Així, doncs, tenim que l'actual transvasament provoca un dany ambiental a la conca donant de 59.760.000 euros / any. Aquest dany / cost ambiental actualment l'està suportant el baix Ter.

Per altra banda, per aquest any, s'ha d'afegir el dany ambiental provocat per la derivació del Ter per sobre el fixat en el Plec de condicions (realitzada per Acciona), és a dir 9,2 hm³ que correspon a un dany ambiental de 3.312.000 euros (d'acord amb la mateixa metodologia utilitzada anteriorment).

Retornant a l'inici de l'exposició que feia referència al Plec de condicions que s'esmenta que l'aigua de mar és l'opció més desfavorable des del punt de vista econòmic sembla clar que si ATLL concessionària hagués de pagar 59.760.000 euros / any potser els balanços econòmics canviarien i l'aigua de mar ja no seria l'opció més desfavorable. El que està clar és que la premissa que està utilitzant actualment l'ACA és la d'afavorir en tot lo possible a ATLL concessionària, és a dir Acciona, per tal que els seus guanys econòmics siguin màxims, això sí, a canvi que el territori del baix Ter assumeixi el 59.760.000 euros / any. És un clar exemple de la privatització dels guanys i socialització dels costos.

En tot cas el Pla de Gestió presentat i la seva Memòria manca d'una clara transparència en definir les regles i criteris d'explotació dels transvasaments del Ter en el marc del Compromís pel Ter assumit per la pròpia Agència i de les regles i criteris d'explotació de producció d'aigua a l'abastament de Barcelona. Però no tan sols això, la veritable transparència no és aquella que fa públiques les decisions finals sinó aquella que explica i motiva el perquè de les decisions i aquest és un deure inexcusable cap a la ciutadania.

Així, doncs, es sol·licita que en el Projecte de Pla de Gestió es doni transparència d'acord amb la Llei 19/2014, del 29 de desembre i defineixen normativament les regles i criteris d'explotació del transvasament del Ter i de les regles i criteris d'explotació la producció d'aigua per a l'abastament de Barcelona tenint en compte el compromís pel Ter subscrit en el seu dia, en el qual s'establiria la progressiva i gradual reducció dels cabals transvasats i que a l'any 2015 havien de ser com a màxim de 115 hm³.

En tot cas, les regles i criteris d'explotació del Pla de Gestió proposat han de respectar l'articulat 12.2 de la Llei 10/2001, de 5 de juliol, del Pla hidrològic Nacional i per tant establir primer les necessitats de la conca donant (és a dir abastament, usos ambientals, regadiu i usos hidroelèctrics de forma íntegra) i després, el possible cabal de transvasament cap a Barcelona condicionat a que primer es faci ús de les ITAM (com a mínim el 75% de la seva capacitat de producció màxima anual) i dels recursos locals de la conca del Llobregat i del Besòs (planta de tractament d'Abrera, planta tractament de Sant Joan Despí, pous del Llobregat i pous del Besòs com a mínim en un 85 % de les seves produccions màximes anuals). En resum, es sol·licita per aquest any 2015, 2016 i 2017 un volum màxim de transvasament de 115 hm³ condicionat al previ ús de les ITAM i dels recursos locals de les conques del Llobregat i del Besòs amb els percentatges abans esmentats. Per a l'any 2018, 2019 i 2020, 2021 tenint present que s'hauran executat millores per la garantia general i global de l'abastament de Barcelona, s'haurà augmentat la flexibilitat i la interconnexió del sistema i s'haurà millorat la qualitat del Llobregat gràcies a les inversions en el col·lector de salmorres i altres, es sol·licita un cabal màxim de

transvasament del riu Ter de 75 hm³ condicionat, com abans, a l'ús previ de les dessaladores i recursos locals amb els mateixos percentatges de funcionalment interanual.

A l'articulat 31 es sol·licita l'assignació i reserva als usos separatament per a la conca del Ter i per a la conca del Llobregat, així com l'assignació i reserva de recursos clarament definits a l'abastament de Girona, poblacions de la conca i Costa Brava, restriccions ambientals de la Conca del Ter (Valors del Pla sectorial de cabals de manteniment de l'any 2006), usos de regadiu, usos hidroelèctrics de la conca i del possible sobrant, l'assignació a Barcelona, i tot d'acord amb el Compromís amb el Ter assumit per aquesta Agència.

Es sol·licita la definició del cànon de transvasament del Ter, la seva quantificació (com a mínim 59.760.000 euros/any més els danys socials), el seu cobrament al concessionari (que avui desconeixem si és la pròpia ACA, ATLL, o bé Acciona, SA) i la seva reserva i assignació amb destinació exclusiva a la millora de la qualitat hidromorfologia del riu Ter aigües avall del Pasteral (per tant s'ha d'incloure dins del Programa de mesures de l'Agència).

Tanmateix, es sol·licita que es faci públic i es doni transparència en la Memòria del Pla d'un balanç dels costos ambientals, socials i econòmics de l'actual transvasament del Ter i de les dessaladores de la Tordera i del Llobregat a fi i efecte que la ciutadania pugui tenir clar quin són els números reals del balanç del transvasament.

Finalment, dir que actualment aquest transvasament té notables mancances jurídiques atès que des de l'any 1959 s'han canviat notablement les condicions essencials (i tot indica que continuaran canviant en els propers anys i no només com a conseqüència de l'increment de l'abús en l'ús de l'aigua, sinó també pel canvi climàtic global) que van fonamentar la seva concessió, a la vegada el concessionari actual del transvasament no consta que disposi del preceptiu títol (segons Programa del Registre d'Aigües de la pàgina WEB). Tot plegat, fa necessari la derogació / modificació de la llei de l'any 1959 amb la adopció d'una nova llei d'acord amb els condicionants previstos en l'actual Llei 10/2001, de 5 de juliol, del Pla Hidrològic Nacional i per tant es sol·licita a aquesta Agència que insti al titular de la concessió a sol·licitar la corresponent modificació davant del *Ministerio Agricultura, Alimentacion y Medio Ambiente*. Tanmateix, es sol·licita que en la resposta a aquestes al·legacions s'informi a aquesta part qui és el responsable titular del títol concessional del transvasament, qui és el responsable titular de les instal·lacions, qui és el responsable titular de la seva gestió i qui és el responsable titular de la seva explotació.

Fer esment, que sobta que en aquest Pla, al contrari de l'anterior, s'ha obviat especificar un articulat específic de la previsió d'actuacions per a la obtenció de recursos addicionals al sistema com era la construcció de la dessaladora de Foix, i evidentment el funcionament de les instal·lacions de dessalinització de la Tordera i del Llobregat, el desenvolupament de la reutilització de les aigües regenerades, l'augment de l'eficiència dels actuals aprofitaments del sistema, la utilització dels recursos locals i la utilització dels recursos posats en funcionament en el període de sequera 2005-2007. Així, es sol·licita la inclusió d'aquestes mesures en el projecte de Decret i en el Programa de Mesures.

Article 35. Criteris per a l'atorgament, la modificació i revisió dels títols concessionals.

Article 35.3.

Es considera que no tan sols es poden imposar mesures necessàries d'optimització, estalvi i minimització de l'impacte als aprofitaments situats en masses d'aigua declarades en mal estat sinó també als aprofitaments situats en sistemes de gestió deficients i per tant es sol·licita la modificació de l'articulat tenint en compte aquest aspecte.

Article 36. Criteris per a l'atorgament, modificació i revisió de concessions a l'àmbit de les comunitats de regants.

Article 36.2

Es considera que ha de ser una obligació la de disposar elements de mesura de la quantitat de l'aigua retornada sense utilitzar i de la qualitat, principalment degut a la presència de fitosanitaris a les aigües de retorn. Així, doncs, es sol·licita que l'articulat es modifiqui incorporant l'obligació de disposar de sistema de mesura de les aigües de retorn i de l'obligació de realitzar, com a mínim, dos mostreigs anuals amb l'anàlisi dels paràmetres dels objectius de qualitat de les masses d'aigua superficial i de les substàncies que en determinen l'estat químic a més, i amb especial èmfasi, del paràmetre glifosat que darrerament s'ha constatat la seva presència significativa a varis punts d'aigües subterrànies en zones influenciades per conreus de regadiu.

Per altra banda, es sol·licita la creació i aplicació d'un cànon exclusiu que incentivi a la reducció / eliminació de l'abocament de contaminants específics establerts al Reial Decret 60/2011 (majoritàriament substàncies preferents i/o prioritàries) tenint en compte el principi "qui contamina, paga" tot i que l'ACA, en la últimes modificacions de la normativa del Cànon de l'Aigua, l'ha deixat en la seva expressió mínima, reduint significativament el numero d'usuaris industrials que es regiran per aquest principi.

Article 37. Criteris per a l'atorgament, modificació i revisió de concessions per l'aprofitament d'aigües superficials.

Article 37.1

Entenem que hi hagut una error tipogràfic en l'articulat i ha de posar "**no** es superi una densitat d'una captació superficial cada dos quilòmetres..." sinó no té cap mena de justificació tècnica aquest articulat.

Article 37.3

Es considera que la manca de fluència en el riu prové de les concessions de centrals existents per tant es sol·licita que es modifiqui l'articulat del Projecte de Decret en el que es defineixi que per a noves concessions o pel cas de minicentrals existents amb títol concessional vigent, a excepció que estigui contemplat expressament en les condicions de la concessió, no es permet turbinar mitjançant embassades o oscil·lacions continuades de cabal turbinat superiors al 15% degut als ajustaments de les turbines i/o sensors de la làmina d'aigua en la càmera de carrega.

Article 37.4

L'actual articulat 37.4 del Pla de gestió proposat tan sols es refereix a noves concessions o modificacions de les concessions obviant, de forma inaudita, totes les concessions existents (les més nombroses i importants i que no necessàriament ha de tramitar cap expedient de modificació). Així, doncs, es sol·licita un articulat que reguli jurídicament les antigues concessions ja extingides, les concessions actualment vigents i les noves concessions respecte a la reposició del medi alterat ja sigui mitjançant la demolició en el domini públic hidràulic de les infraestructures existents una vegada cessada la seva explotació o bé a la construcció de connectors fluvials en el supòsit que no sigui viable la demolició. Des de l'any 2009 s'han reduït 2 rescloses dels centenars que hi ha les nostres rius segons el document del Programa de mesures per la qual cosa es sol·licita que aquesta Agència es prengui seriosament, i no de forma folklòrica, la connectivitat fluvial ja que en molts casos es tracta simplement de realitzar tramitacions administratives d'extinció respectant sobretot la legislació vigent (article 101 de la Llei 33/2003).

Article 38. Criteris per a l'atorgament, modificació i revisió de concessions d'aigües subterrànies.

Es sol·licita que aquests criteris per lògica tècnica i coherència jurídica també s'apliquin a les autoritzacions d'aprofitaments (cabals < 7000 m³/any) i per tant es modifiqui aquest articulat recollint aquesta especificació.

Article 52. Criteris per l'atorgament, modificació o revisió de títols per a l'ocupació i la utilització d'altres bens de domini públic hidràulic i d'autoritzacions d'obres i activitats en domini públic hidràulic i zones de servitud i policia.

Article 52.1

Es sol·licita per lògica tècnica i coherència jurídica que es modifiqui l'articulat recollint que l'atorgament de l'autorització, a part de ser compatible amb la preservació del règim de corrents naturals, la no afecció als drets de terceres persones i el respecte als valors ambientals ho ha de ser amb els objectius de qualitat hidromorfològica establerts en el Pla de Gestió. Sinó quin sentit té definir objectius de qualitat si després no es tenen en compte en les autoritzacions que atorga aquesta administració hidràulica? A títol d'exemple, i encertadament, a l'articulat 39.2 i 58.1 del Projecte del Pla es té en compte aquesta compatibilitat per a les captacions d'aigües subterrànies i abocaments. Per tant, no s'entén del perquè d'aquestes diferències de criteri a menys que no es tracti d'un error.

Article 52.2

Aquest articulat està indeterminat i indefinit ja que condiona les autoritzacions al compliment de les condicions tècniques aprovades per l'ACA i publicades a la seva plana WEB sense que s'especifiqui res més, l'ACA té desenes de publicacions i diferents versions. Cal aclarir, especificar i donar transparència normativament on es troben exactament aquests criteris d'obligat compliment dins la pàgina WEB (aplegades en un sol lloc i clarament identificable). Per exemple s'ha fet amb més sentit a l'article 56.1, tot i que també hi ha certa indefinició i cal concretar la versió i el lloc exacte.

Es sol·licita la incorporació d'un nou articulat referent a l'obligació dels titulars de les autoritzacions a reposar al medi en el seu estat inicial per a obres executades en domini públic hidràulic i zona servitud i que han perdut l'ús pel qual es van construir, que pel pas del temps han perdut la seva funcionalitat, o que per la construcció de noves alternatives deixen de ser operatives (passadissos, pals de línies elèctriques, ponts, etc). És força lamentable avui dia veure nombroses construccions i instal·lacions en domini públic hidràulic, que per exemple provoquen barreres la fauna íctica, o obstacles al pas de l'aigua, i que estan totalment fora d'ús perquè han quedat completament malmeses o per que ja no tenen cap mena d'utilitat (exemple antics ponts de carreteres com el del Manol a Vilasacra).

Es sol·licita la incorporació d'un nou articulat referent a què en l'autorització d'obres en domini públic hidràulic d'estabilització de talussos, erosions localitzades, erosions degudes a sortides de xarxes de pluvials (de claveguerams o carreteres) o sobreeixidors d'aigües residuals, tan en lleres com en zones d'aigües calmes (estanys i zones humides), d'acord amb els objectius de la qualitat hidromorfològica del Pla, s'utilitzaran en primera opció, tècniques pures de bioenginyeria, en segona opció tècniques mixtes d'enginyeria civil i enginyeria biològica i en tercera opció enginyeria civil amb mesures correctores (ex. revegetació d'esculleres). En el supòsit que no s'utilitzin tècniques pures de bioenginyeria o tècniques mixtes caldrà justificar tècnicament les motivacions de la seva no utilització.

Article 53. Criteris específics de les autoritzacions o concessions per a l'execució d'infraestructures susceptibles d'afectar al domini públic hidràulic.

Es sol·licita la incorporació d'un nou articulat referent a que les noves infraestructures lineals o modificació de les mateixes (autopistes i autovies) disposaran de dispositius per al tractament

de les aigües d'escorrentia de les carreteres i per a la retenció de sòlids gruixuts. Un dels problemes greus que tenim és l'abocament de sòlids i d'aigües d'escorrentia de les carreteres directament a les lleres (amb elevades càrregues contaminants i la presència de substàncies prioritàries i/o preferents). Si bé hi ha països com França, Anglaterra o Estats Units que aquestes infraestructures van íntimament lligades a aquestes mesures correctores i estan àmpliament difoses, a Catalunya estem a la cua de tot. Així, s'ha realitzat el nou eix transversal C-25, la C-17 (Ripoll-Vic) o l'ampliació de l'A2 sense cap mena de mesura correctora i evidentment això té conseqüències. A títol d'exemple la cua de l'embassament de Sau, és un abocador a cel obert, s'observen milers de m², de residus varis flotant a la seva superfície com a conseqüència de l'arribada de residus a les lleres i, evidentment, no tots provenen de les carreteres, també hi ha els sobreexidors de les xarxes de clavegueram, però si que una part importat té l'origen a les carreteres. Així, doncs, es sol·licita la incorporació d'un nou articulat recollint l'obligació d'aquesta mesura correctora.

Article 55. Criteris a tenir en compte en la presentació de declaracions responsables per a la navegació i en l'atorgament de les autoritzacions per l'establiment d'embarcadors i altres activitats recreatives vinculades.

Es sol·licita el redactat d'una directriu específica en el Projecte del Pla de Gestió per a la navegació del Fluvià des del nucli de Sant Pere Pescador fins a la desembocadura a mar que especifiqui de la prohibició de la pràctica de l'esquí aquàtic i de la navegació a motor, permetent la navegació a rem o vela, així com la limitació de la seva freqüentació en el número d'artilugis flotants (caiaxs, piragües, etc) en trànsit atesa la riquesa faunística de l'indret (principalment avifauna aquàtica).

Article 63. Gestió dels sistemes públics de sanejament.

Es sol·licita la incorporació d'un nou articulat referent a que en la construcció de nous sobreexidors de les xarxes de clavegueram la persona titular està obligada a instal·lar sistemes de retenció de sòlids gruixuts i sistemes de retenció de les primeres aigües d'escorrentia. En el cas de la modificació de sobreexidors existents està obligada a instal·lar sistemes de retenció de sòlids gruixuts i, si tècnicament és viable, sistemes de retenció de les primeres aigües d'escorrentia. Tot això amb la finalitat d'evitar l'arribada de sòlids gruixuts i aigües contaminants a les lleres. Tanmateix, sobta, que actualment, encara avui dia, aquesta Agència no hagi adoptat normativament l'obligació d'adoptar mesures correctores en la construcció de nous sobreexidors d'aigües residuals vista la greu afecció i impacte que provoquen al medi. Tanmateix tampoc s'entén que es destinin 24.866.667 d'euros segons l'apartat C4 del Programa de mesures i no es lligui aquest fet normativament.

Article 64. Condicions de la connexió als sistemes públics de sanejament en alta.

Article 64.3

Es sol·licita la modificació de l'articulat en el sentit que s'especifiqui que els sobreexidors a que es refereix disposaran d'element de retenció de les primeres aigües d'escorrentia i de retenció de sòlids gruixuts.

Altres propostes d'articulat:

Es considera que s'incorpori un articulat al Pla i/o Programa de mesures referent a:

1-Directrius per a la protecció i eficiència en sistemes de gestió deficitaris

a) Un dels greus problemes de l'actual gestió de l'aigua és el seu mal ús, i en concret en el regadiu. D'una manera continuada hem pogut observar que al final dels regadius de les comunitats de regants es retornen centenars de l/s al riu sense haver-se utilitzat. És a dir, s'ha assignat, reservat i desembassat cabals en el riu, que han estat captats per la comunitat, s'han

derivat en varis quilometres pels canals interns del regadiu, i s'han tornat a varis quilometres aigües avall del punt de captació sense haver-se utilitzat, tot això provocant impactes inútils al riu per la detracció del cabal realitzada. Es tracta d'un clar mal ús i un malbaratament de l'aigua que dura des de fa anys amb total impunitat i per tant es sol·licita que d'una vegada per totes, es prenguin mesures en la Pla de Gestió i/o Programa de Mesures per reconduir la situació que al cap de l'any són desenes de hm³. En concret, es sol·licita que es promoguin campanyes de conscienciació cap a la pagesia, la promoció de canvis de conreus de menys necessitats hídriques o de secà, el condicionament a l'atorgament de desembassaments al bon ús i eficiència de l'aigua (mitjançant la presentació d'un pla d'eficiència), la promoció de sistemes de gestió de les comportes d'entrada als canals eficients i sobretot, i potser el més important, la inspecció dels cabals derivats i realment utilitzats (si a la pràctica no es comprova i inspecciona el bon ús dels cabals desembassats quin sentit té tot plegat?).

En concret es sol·licita que s'incorpori un articulat que especifiqui que els aprofitaments d'aigües superficials d'ús consumptiu amb cabals de concessió superiors a 200 l/s, situats en sistemes de gestió deficitaris o en masses en mal estat, en el termini de 6 mesos, hauran de presentar un pla d'eficiència que inclogui: el sistema de gestió de la captació d'aigua per evitar-ne el mal ús (aigua derivada i no utilitzada), la localització i quantificació de les pèrdues del sistema de transport, distribució i reg (si és el cas), els sistemes de mesura dels retorns de l'aigua no utilitzada i el programa d'actuacions per a la correcció de mancances i implementació de les millors tècniques per augmentar l'eficiència general de l'aprofitament. Tot això, validat amb les corresponents controls i inspeccions. A més, si escau i si es considera convenient, aquests plans d'eficiència podran disposar dels corresponents ajuts.

b) Es sol·licita que s'incorpori un nou articulat que s'especifiqui que per a la noves autoritzacions o concessions de regadius en sistemes deficitaris tan sols s'accepten eficàcies d'aplicació per aspersió i/o goteig o equivalents.

2-Criteris de l'ús de l'aigua

Es sol·licita un nou articulat en el Projecte de Decret que aclareixi i especifiqui què es considera que és abús, desperdici o mal ús de l'aigua de conformitat amb l'article 50.4 del Text refós de la Llei d'Aigües en els següents casos:

- a) Quan el cabal derivat o extret no és utilitzat per a l'ús previst al títol concessional o simplement no se li dona cap ús.
- b) Quan el cabal derivat o extret és superior al realment utilitzat tot i ser inferior al concedit.
- c) Quan el cabal derivat o extret és aplicat o surt fora del perímetre del terreny on ha estat autoritzat a regar.
- d) Quan es detectin pèrdues o fuites incontrolades en la conducció de transport i distribució.

3-Criteris d'avaluació dels aprofitaments energètics

Es sol·licita que d'acord amb el Decret 380/2006, de 10 d'octubre, en el seu article 13 p) es desenvolupi aquest articulat en el Pla de Gestió ja que actualment és totalment inexistent vulnerant així el Reglament de Planificació hidrològica.

Al llarg de l'exposició de les primeres, i aquestes segones al·legacions, s'han proposat que varies mesures s'incorporessin en el Programa de Mesures (amb el seu corresponent cost d'inversió i responsable de l'execució). Com a complement aquestes mesures es proposen també les següents:

A2. Rehabilitació hidromorfològica dels rius.

- Si bé es realitzen varies caracteritzacions dels objectius de l'estat ecològic per a les masses d'aigües protegides a diferents conques, la del Baix Ter no hi és i per tant es sol·licita la seva incorporació.

- Si bé es realitzen diverses mesures de recuperació de la morfologia, la connectivitat i les riberes a diferents conques, pel que fa a la del Baix Ter no hi consten i per tant es sol·licita la seva incorporació.

- Abans s'ha exposat la problemàtica de la presència de residus a les lleres dels rius i del seu aspecte patètic que provoquen i per tant es sol·licita la incorporació d'una mesura que sigui la neteja de residus flotants de l'embassament de Sau i la retirada de residus (plàstics ampolles, tovallolletes, etc) de diferents lleres (mesura similar a la que es preveu per les Rieres del Pla de Barcelona –el Llobregat – Núm. A7.007).

C1. Millora del sanejament de nuclis sanejats.

En aquest apartat no hi ha cap prioritització de les actuacions la qual cosa hauria de ser bàsica. El més normal seria donar transparència al criteri tècnic de prioritats que s'ha d'establir (per tal que les actuacions al final no s'executin més en base d'amiguisme polític o de partit que no pas per criteris tècnic i d'impacte al medi). En tot cas, es proposen com a prioritàries l'actuació C1.032 Remodelació i millores a l'EDAR de Figueres per eliminar nutrients vist el pèssim estat del tram final de la Muga.

C2. Nuclis no sanejats.

En aquest apartat no hi ha cap prioritització de les actuacions la qual cosa hauria de ser bàsica. El més normal seria donar transparència al criteri tècnic de prioritats que s'ha d'establir (per tal que les actuacions al final no s'executin més en base d'amiguisme polític o de partit que no pas per criteris tècnic i d'impacte al medi). En tot cas, es proposen com a prioritàries l'actuació C2.003 Sanejament i depuració del nucli d'Amer, C2.019 Sanejament del nucli de la Cellera de Ter, C2.039 Sanejament i depuració dels nuclis de Maçanet de Cabrenys i la Casanova, C2.049 Sanejament i depuració de Pau i els Oliverers de Pau (que aboca en zona influència del Parc Natural dels Aiguamolls de l'Empordà) i C2.050 Sanejament i depuració del nucli de Vilanova de la Muga.

C5. Reducció dels nitrats d'origen agrari.

El problema dels nitrats a les masses d'aigua subterrània es deu, majoritàriament, a un problema de gestió dels components nitrogenats ja siguin purins o granulats químics i de la seva manca de control real. El greu de tot plegat, es que tan sols es destinen les mesures C5.012 i C5.019 que corresponen a un import de 159.060 euros a controlar, pel que es dedueix de l'enunciat, un dels danys ambientals més greus que pateix Catalunya que és la contaminació dels aqüífers per nitrats (i que priva de disponibilitat d'aigua per a ús d'abastament a molt pobles i ciutats). De tot plegat, i vist el ridícul pressupost assignat, es dedueix que no hi cap voluntat real per part del govern de controlar i inspeccionar realment l'aplicació de fertilitzants (principalment purins) en els camps. Així, doncs, d'acord amb l'article 3.2 de la llei estatal 30/1992, de 26 de novembre, i en base els principis enunciats per aquesta llei es sol·licita a aquesta Agència insti al DAAM, a presentar un programa d'inspecció seriós i eficient i amb un pressupost digne per a la inspecció i control de l'aplicació de fertilitzants en el sòl (que no només inclogui revisió de papers sinó analítiques del sòl de l'aqüífer). Tanmateix, l'Agència tampoc pot inhibir-se d'aquesta problemàtica i per tant es sol·licita l'eliminació del tipus 0 euros/m³ del cànon de l'Aigua als usos ramaders, i en concret l'immediat cobrament del cànon als industrials amb explotacions porcines amb capacitats iguals o superiors a 1.500 porcs.

E1. Desenvolupament de la recerca i innovació en la gestió de l'aigua i la preservació i millora del medi aquàtic.

En el programa de mesures s'ha incorporat una línia per a recerca i innovació en la gestió de l'aigua i la preservació i millora del medi aquàtic. Al respecte, i vist el desconeixement i les problemàtiques recurrents associades es sol·licita que es faci recerca i investigació sobre els següents apartats:

- 1- Efectes de la biocontaminació dels conreus transgènics (a Catalunya només blat de moro) als indicadors biològics usats per a la determinació de l'estat ecològic de les masses d'aigua i en general a la fauna aquàtica. A l'Alt i Baix Empordà són les comarques de les CIC amb més hectàrees de conreus transgènics conreades per tant, malauradament, són un lloc idoni per aquest estudi.
http://agricultura.gencat.cat/web/.content/de_departament/de02_estadistiques_observatoris/02_estructura_i_produccio/02_estadistiques_agricoles/05_omg/documents/fitxers_estatics/ogm_2015_supericie_blat-moro.pdf
- 2- Efectes ambientals de la freqüentació de la navegació en sistemes naturals (Tram baix del Fluvià).
- 3- Efectes ambientals de l'obertura de les comportes de fons dels embassaments i estudi d'alternatives a aquesta operació.
- 4- Efectes ambientals dels sobreexidors d'aigües residuals a les lleres i la seva contribució a l'aportació de sòlids gruixuts. Si bé la qualitat de l'aigua s'observa relativament acceptable gràcies a l'esforç en la construcció d'EDAR's l'aspecte visual de molts trams de riu és força deplorable degut a l'elevada presència de sòlids gruixuts (plàstics, llaunes, tovallolletes, etc) i que transmet una percepció de rius bruts i contaminats. El cas extrem és la cua de l'embassament de Sau amb milers de m² plens de residus flotants.
- 5- Recerca jurídica de la legislació actual de les Lleis d'aigües de diversos països i dels seus diferents Plans de gestió amb la finalitat de recollir altres punts de vista i diferents perspectives per a de la creació d'una futura llei d'aigües pròpia de Catalunya.
- 6- Recerca en la optimització dels consum energètics de les dessaladores i optimització de tarifes elèctriques.
- 7- Recerca en el coneixement del transport sòlid en rius que disposen d'embassaments i dels efectes de la seva retenció.
- 8- Recerca en el coneixement per la elaboració i aprovació de NCA pels pesticides, especialment i significativament pel glifosat tan en aigües superficials, com subterrànies.

Caldria d'una revisió exhaustiva del document de l'Annex II - Llista de mesures ja que es troben varies mesures sense cap cost d'inversió, sense cap responsable de l'execució, sense cap responsable de l'explotació, és a dir sense res de res, per exemple a les mesures tipus B2, B3, B4, etc.

Altres propostes varies:

- 1) Al llarg del Projecte de Decret i de la seva Memòria es troben coordenades UTM amb el sistema ED50 el qual fa temps ha quedat obsolet per la qual cosa es sol·licita que es transformin a ETRS89.
- 2) En l'annex 3 dels cabals de manteniment es sol·licita que es fixin i s'incorporin les coordenades UTM ETRS89 a que correspon el punt exacte de cada tram.
- 3) La Generalitat de Catalunya a editat recentment el Pla de Valors de Catalunya amb les seves línies estratègiques i objectius i per tant l'actual Projecte de Pla de Gestió i el Programa de Mesures (i qualsevol nova normativa a desenvolupar) han de tenir en consideració els principis rectoris d'aquest Pla per la qual cosa es sol·licita s'incorporin els seus objectius i la seva perspectiva en la redacció del nou Pla de Gestió.
http://benestar.gencat.cat/ca/ambits_tematicos/civisme_i_valors/pla-nacional-de-valors-2015/
- 4) Sol·licitem que l'administració hidràulica catalana sigui exemplar i transparent i, per tant, incorpori en el seu funcionament intern, amb les ciutadanes, amb els proveïdors de serveis i en la contractació pública de les diferents actuacions del Programa de Mesures els principis bàsics de l'economia del bé comú com han fet total, o parcialment, altres administracions (exemple Ajuntaments i/o Diputació Foral de Guipuzkoa) i com promou l'esmentat Pla de valors de Catalunya.

http://www.economiasolidaria.org/noticias/la_economia_del_bien_comun
http://www.economiasolidaria.org/files/norma_gipuzkoa_cpr.pdf

5) Sol·licitem que s'envii còpia de les primeres i aquestes segones al·legacions al Conseller del Departament de Territori i Sostenibilitat, el Sr. Santi Vila, a fi i efecte que ara que té l'oportunitat (i la direcció de l'ACA també), d'incidir en el Pla de Gestió i en el Programa de Mesures d'acord amb que CiU demanava a l'any 2008 sobre el transvasament del Ter.

NOTA DE PREMSA

GRUP PARLAMENTARI DE CIU

CiU lamenta la negativa del Tripartit a elaborar un projecte de llei de transvasament del riu Ter, que reconegui la seva contribució al desenvolupament de gran part del país

Casadesús denuncia que la crisi de la sequera va evidenciar el desconeixement dels ciutadans de l'àrea metropolitana sobre l'origen de l'aigua que surt de les seves aixetes

El diputat del Grup Parlamentari de Convergència i Unió, Eudald Casadesús, ha defensat avui davant la Comissió de Medi Ambient celebrada al Parlament, una extensa proposta de resolució destinada a "instar el Govern a presentar, d'acord amb les competències que preveu l'article 117 i connexes de l'Estatut de Catalunya, en el termini de tres mesos, un projecte de llei de transvasament de recursos hídrics del riu Ter a l'àrea metropolitana de Barcelona on es reconegui la contribució i paper fonamental que ha fet el riu Ter i la seva conca al desenvolupament social i econòmic de gran part de Catalunya i la seva població". La proposta, però, ha estat rebutjada pels vots en contra dels grups parlamentaris que donen suport al Govern.

El diputat nacionalista ha denunciat, que "la darrera crisi de la sequera viscuda al nostre país, va evidenciar la incompetència del Govern, la seva divisió interna i, en alguns casos, la seva falta a la veritat. Però també va evidenciar el desconeixement dels ciutadans de l'àrea metropolitana sobre l'origen de l'aigua que surt de les seves aixetes". D'aquí la importància i la necessitat de "fer pedagogia sobre la contribució del Ter al desenvolupament de gran part del país".

Aquest projecte de llei que reclamàven els nacionalistes, hauria d'incloure com a mínim, en opinió de CiU, els aspectes següents:

- La previsió i les condicions autoritzades de transvasament de recursos hídrics que incloguin la fixació dels cabals ecològics mínims.*
- La determinació de les condicions tècniques i ambientals del transvasament.*
- La concreció de la destinació del cabal transvasat.*
- La determinació de les condicions d'execució i explotació del transvasament.*
- Un pla econòmic i financer del transvasament.*
- Un marc de compensacions de caràcter social, econòmic i ambiental per a la conca del Ter, pels seus ciutadans i per les activitats econòmiques afectades per la disminució del cabal d'aigua.*
- La planificació de les reserves hidrològiques per motius ambientals.*
- La programació d'inversions per part del Govern de la Generalitat per a la millora i modernització de les zones agrícoles de la conca del Baix Ter, Fluvià i de la Muga, així com per la recuperació d'aqüífers i per la millora de l'abastament d'aigua de boca per als municipis de la Conca del Ter.*
- El compromís de l'elaboració i execució d'un Pla Integral de protecció de la Conca del Ter amb concrecions temporals i dotacions econòmiques.*
- La determinació de mecanismes àgils i eficients de seguiment, revisió, i actualització de la llei.*

A més, la mateixa proposta establí instar el Govern que "un cop l'esmentada llei entrés en vigor es requerís a l'Estat la derogació de la llei preconstitucional d'11 de maig de 1959 que convalidava el decret de 14 de novembre de 1958 d'abastament d'aigua del Ter a la ciutat de Barcelona i poblacions de la seva àrea d'influència".

(...)

El riu Ter, fruit de la regulació del seu cabal i de la derivació constant d'aigua cap a altres conques internes catalanes, es troba sovint en unes condicions ecològiques precàries. Aquest fet, a més de causar un fort impacte social, econòmic, ambiental, i paisatgístic, provoca el deteriorament dels aqüífers del Baix Ter i alteracions a l'ecosistema fluvial del riu, que s'evidencien en aspectes com la pèrdua de biodiversitat, l'afavoriment d'espècies al·lòctones, la desaparició dels boscos de ribera, la regressió d'espècies sensibles o escasses.

Bona part d'aquesta situació té el seu origen l'11 de maig de 1959 quan va convalidar-se com a llei 15/1959 el decret del Ministeri d'Obres Públiques de 14 de novembre de 1958 que preveia el transvasament d'aigua del Ter a la ciutat de Barcelona i la seva zona d'influència, llei que encara està en vigor.

Aquesta llei, actualment vigent, preveu amb caràcter preferent que el cabal ecològic circulant del Ter ha de ser de 3 metres cúbics per segon, que per a l'abastament de Girona i la Costa Brava hi ha d'haver com a mínim 1 metre cúbic per segon i que per als regadius del Baix Ter, hi ha d'haver un volum anual de 150 hectòmetres cúbics. La normativa recull que, un cop s'han garantit aquestes quantitats per a les comarques gironines, l'aigua sobrant es pot transvasar cap a l'àrea metropolitana de Barcelona, fins un màxim de 8 metres cúbics per segon. Segons dades dels mateixos municipis de la conca del Ter en els darrers anys no s'han complert, en moltes ocasions, aquests requisits de cabal mínims del riu per poder portar a terme el transvasament de 8 metres cúbics segon a l'àrea metropolitana, fet que suposa una vulneració de la llei de 1959 ja que s'inverteixen els condicionants i els receptors del transvasament i no es tenen prou en consideració les necessitats socials, econòmiques i ambientals de la mateixa conca i dels seus ciutadans.

La llei 15/1959 preveu com a úniques compensacions per a la conca del Ter el compromís de construcció, en el menor temps possible, d'un conjunt d'infraestructures de regadius, infraestructures que, en gran mesura, no s'ha portat a terme a dia d'avui.

La llei 15/1959 vigent de transvasament no preveu compensacions de tipus social, econòmic o ambiental pels ciutadans que viuen en la conca del Ter, pels agents i sectors econòmics afectats, especialment els sector agrícola, per l'ecosistema fluvial, pel seu paisatge o per la protecció del seu delta. Un sector econòmic que tampoc no rep cap tipus de compensació són els productors d'energia hidroelèctrica que veuen perjudicada la seva activitat per la disminució del cabal d'aigua.

La realitat del riu Ter i de la seva conca han canviat molt en els 50 anys que fa que està en vigor la llei que regula el transvasament. En efecte, segons estudis efectuats pels municipis de la conca del Ter, l'any 1959 la mitjana del cabal d'aigua del riu Ter era aproximadament de 600 hectòmetres cúbics l'any. En canvi, les darreres estimacions indiquen que el riu disposa en els darrers anys d'un cabal mitjà de 400 hectòmetres cúbics l'any del qual se'n transvasa aproximadament uns 210 Hm³. Això significa que s'ha passat de transvasar 1/3 del cabal anual, en el moment d'aprovació de la llei, a transvasar un 50% del cabal anual en l'actualitat, percentatge que, en situacions de manca important d'aigua, com les que ha viscut Catalunya darrerament, pot arribar a significar que es transvasa fins un 75% del cabal del Ter.

El juliol de 2006 el Govern de la Generalitat va elaborar un Pla de Cabals de Manteniment que preveu el cabal ecològic mínim per al riu Ter. Segons els municipis de la conca del Ter durant el 2007 i els primers 5 mesos de 2008 no s'ha pogut complir aquest mínim. Així, el riu va estar per sota del mínim que marca el pla de cabals de manteniment de la Generalitat 229 dies de tot l'any 2007, o sigui un 64% de l'any.

L'any 2015 serà d'obligat compliment a tota la Unió Europea la Directiva Marc sobre Aigua. Aquesta normativa europea vol donar un marc d'actuació comú sobre la gestió de l'aigua a tots els estats, regions i nacions membres de la Unió Europea. L'aigua deixa de ser vista exclusivament com a recurs, i és contemplada com a element bàsic dels ecosistemes hídrics i part fonamental per al sosteniment d'una bona qualitat ambiental que, alhora, garanteix el recurs. La directiva preveu la redacció dels plans de gestió de conca i programes de mesures necessaris per assolir els objectius ambientals previstos en els plans. El que es disposa en aquesta Directiva també serà d'aplicació a la conca del riu Ter.

Per a la redacció del pla de gestió de conca del Ter, caldrà tenir en compte aspectes nous, com ara els efectes que sobre les necessitats de cabal que es transfereixi des de la conca del Ter cap a l'àrea metropolitana de Barcelona poden tenir l'entrada en funcionament d'un conjunt de noves infraestructures hídriques: noves dessaladores, millor aprofitament dels freàtics a la conca del Llobregat, reutilització d'aigües depurades entre altres i previstes per al 2009. També caldrà tenir present el fet que el govern de l'Estat hagi acceptat estudiar el transvasament d'aigua del Roine a Catalunya per tal de garantir una solució estructural i a llarg termini d'abastament d'aigua per a tot el territori català, tal i com ha vingut defensant Convergència i Unió des de fa temps. En opinió de CiU aquestes mesures, conjuntament amb la necessària interconnexió de xarxes d'abastament d'aigua, han de permetre augmentar de manera considerable la capacitat de disposar de nous recursos hídrics per abastir a Barcelona i la seva àrea metropolitana i, per tant, han de possibilitar reconsiderar i racionalitzar l'aportació mitjana del transvasament del riu Ter.

La conca del riu Ter és una conca hidrogràfica intracomunitària o interna de Catalunya. Segons l'Estatut de Catalunya correspon a la Generalitat de Catalunya la competència exclusiva en matèria d'aigües que pertanyin a conques hidrogràfiques intracomunitàries, que inclou, entre altres atribucions l'ordenació administrativa, la planificació i la gestió de l'aigua superficial i subterrània, dels usos i els aprofitaments hidràulics i també de les obres hidràuliques que no siguin qualificades d'interès general; la planificació i l'adopció de mesures i instruments específics de gestió i protecció dels recursos hídrics i dels ecosistemes aquàtics i terrestres vinculats a l'aigua; i les mesures extraordinàries en cas de necessitat per a garantir el subministrament d'aigua; l'organització de l'administració hidràulica de Catalunya, inclosa la participació dels usuaris. Correspon per tant al govern de la Generalitat impulsar les mesures de protecció de la conca del Ter.

Barcelona, 29 d'octubre de 2008

Es sol·licita d'aquesta Agència que incorpori les al·legacions en l'actual Pla de Gestió i/o Programa de mesures, i que doni resposta motivada particular a cadascuna dels diferents

sol·licituds realitzades en les primeres al·legacions i en les d'aquest document d'acord la Llei 19/2014, del 29 de desembre.

Finalment, fer esment que ens agradaria que aquesta administració hidràulica fes un tomb en les seves polítiques de relació amb la ciutadania, principalment amb sinceritat, transparència i eficiència amb la gestió i amb les inversions d'acord amb les línies estratègiques exposades en el nou Pla Nacional de Valors de Catalunya de la pròpia Generalitat.

Per tot plegat,

SOL·LICITEM

1. Que siguin recollides les nostres al·legacions.
2. Que aquesta entitat sigui considerada com a interessada i, d'acord amb el que disposa l'article 35,a) de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, modificada per la Llei 4/1999, de 13 de gener, la Llei 55/1999, de 29 de desembre, (d'incorporació de la Directiva 90/313/CEE a l'ordenament intern espanyol).

Signat, als efectes escaients

Llorenç Pascua Subiranas
President IAEDEN-SALVEM L'EMPORDÀ
Figueres, 7 de setembre de 2015